

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 23. 7. 2019 v trestní věci **obžalovaného Tomáše Janury**, narozeného 1. 8. 1978 v Jindřichově Hradci, bytem Jarošov nad Nežárkou 17, pro přečin usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku, o jeho odvolání proti rozsudku Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 8. 4. 2019, č. j. 18T 6/2019-336,

takto:

Odvolání obžalovaného Tomáše Janury se podle § 256 tr. řádu zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným přečinem usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, odst. 2 tr. zákoníku a odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 36 měsíců s podmíněným odkladem výkonu tohoto trestu v trvání 5 let. Zároveň mu byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech druhů motorových vozidel na dobu 5 let. Následně bylo rozsudkem rozhodnuto ohledně náhrady škody tak, že podle § 228 odst. 1 tr. řádu byla obžalovanému uložena povinnost, aby na náhradě škody jednak poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR zaplatil částku 230 388 Kč a následně rozhodnuto podle § 228 odst. 1 tr. řádu tak, aby zaplatil na náhradě nemajetkové újmy a to poškozeným Jiřímu Ponocnému částku 150 000 Kč, Olze Marešové částku 300 000 Kč, Marcele Ponocné částku 150 000 Kč, Martinu Čermákovi částku 250 000 Kč, nezl. Kláře Čermákové částku 250 000 Kč, Tomáši Čermákovi částku 200 000 Kč.
2. Podle skutkových zjištění prvostupňového soudu se obžalovaný trestného činu dopustil tím, že dne 2. září 2018 v době kolem 19:20 hodin v katastru obce Štěpánovice jako řidič osobního automobilu tov. zn. Audi A4, RZ: 7C0 1366, při jízdě po silnici I. třídy číslo 34 ve směru od obce Třeboň na obec Štěpánovice, v prostoru km 18,79 při projíždění pravotočivé zatáčky nerespektoval ustanovení § 4 písm. a), § 4 písm. b), § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, když nepřizpůsobil rychlost jízdy svým schopnostem, vlastnostem vozidla a dopravně technickému stavu mokré komunikace, v důsledku čehož uvedl vozidlo do smyku, ve kterém přešel do protisměrného jízdního pruhu, kde se čelně střetl s protijedoucím osobním automobilem tov. zn. Opel Astra, RZ 2C7 2099, řízeným **Lenkou Čermákovou, narozenou 29. 6. 1979**, jedoucí po silnici I. třídy č. 34 ve směru od obce Štěpánovice do obce Třeboň, která při dopravní nehodě utrpěla polytrauma, tedy poranění více životně důležitých orgánů, kterému dne 3. 9. 2018 v 11:55 v Nemocnici České Budějovice a.s. podlehla, dále při nehodě utrpěl její spolujezdec **Tomáš Čermák, narozený 1. 2. 1999**, oděrky na obličej, tržné rány na nosu a bradě, zhmoždění hrudní stěny, oděrky na břicho vpředu a nad hřebenem lopaty kosti kyčelní vpravo, zhmoždění levého zápěstí, otřes mozku, zlomeninu nosních kůstek s posunem a ložiskové zhmoždění pravé plíce, když takové zranění si obvykle vyžádá následnou dobu léčení v trvání kolem 2-3 týdnů.
3. Proti tomuto rozsudku bylo podáno řádně a včas odvolání a to ze strany obžalovaného. Podané odvolání bylo zdůvodněno následovně. Odvolání nesměřovalo do výroku o vině, kdy obžalovaný nikterak nezpochybnuje, že dopravní nehodu způsobil. K jejímu zavinění se plně doznal a hluboce lituje následků. Jeho odvolání však směřuje do výroku o uloženém trestu a to konkrétně do výroku trestu zákazu činnosti. Dle jeho názoru může být účelu trestu dosaženo uložením mírnějšího trestu zákazu činnosti, než který byl obžalovanému uložen Okresním soudem v Českých Budějovicích. Následně pak bylo odvolání podáno i do výroku o náhradě škody týkající se nemajetkové újmy a to konkrétně poškozeným Jiřímu Ponocnému, Olze Marešové,

Marcele Ponocné, Martinu Čermákovi, nezl. Kláře Čermákové a Tomáši Čermákovi. Výrok vůči poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně ze strany obžalovaného napadán nebyl.

4. Ohledně napadeného výroku o uloženém trestu zákazu činnosti dále obžalovaný uvedl, že si plně uvědomuje následky svého jednání, je mu zřejmé, jakým způsobem došlo k dopravní nehodě. Sám byl při dopravní nehodě těžce zraněn a jeho pracovní neschopnost byla ukončena až na konci dubna tohoto roku. S ohledem na trvalé následky, které si ponese celý zbytek života, mu bude samotnou dopravní nehodu připomínat prakticky každý pohyb kolene. Sám se bude muset vyrovnávat do konce života s tím, že způsobil smrtelnou dopravní nehodu, což je pro běžného člověka silné břemeno. Okresní soud dle jeho přesvědčení dostatečně nezohlednil kritéria pro ukládání tohoto trestu uvedená v § 39 a násl. tr. zákoníku. Zejména pak nezohlednil dosavadní způsob života Tomáše Janury, tedy obžalovaného, možnost jeho nápravy a nepřihlédl dostatečně k chování obžalovaného po činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, ani účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro jeho budoucí život. V tomto směru je odůvodnění trestu velmi stručné. Ohledně dosavadního způsobu života obžalovaný zdůrazňuje, že doposud nebyl trestán a nedopustil se žádného přestupku, vyjma oblasti dopravy. Během posledních osmi let se dopustil pouze jediného dopravního přestupku, spočívajícího v nepřipoutání se bezpečnostním pásem. Ročně najezdí zhruba 120tis km kamionem a v rámci svého zaměstnání dalších nejméně 12tis km svým vozidlem a do dnešního dne tak najezdil cca 2mil km. Ohledně účinků, které lze očekávat od trestu pro budoucí život, uvádí obžalovaný, že 15 let pracuje jako profesionální řidič a uložení trestu zákazu činnosti je pro něj z tohoto důvodu mimořádně citelné, neboť přijde o své zaměstnání. Obžalovaný nezvládá těžší manuální práce a nošení břemen a bude jen těžko hledat kvalifikované uplatnění. Uložení trestu zákazu činnosti bude mít zásadní dopad na jeho život. Rovněž ze strany soudu nebylo řádně zohledněno chování obžalovaného po činu, kdy zajistil ohlášení nehody na Českou pojišťovnu, a. s., rovněž ji informoval o průběhu trestního řízení a o nárocích uplatňovaných poškozenými. Pojišťovna také přistoupila k uhrazení pojistného plnění pozůstalým, k náhradě nákladů spojených s pohřbem, k náhradě bolestného pro Tomáše Čermáka i k nahrazení škody na vozidle. Rovněž pak došlo k uhrazení částky za zásah záchranného hasičského sboru. V této souvislosti tak nevyplýnuly žádné přitěžující okolnosti, naopak bylo prokázáno několik polehčujících okolností.
5. Za nesprávný pak považuje i výrok v adhezním řízení, v rámci kterého byla pozůstalým přiznána peněžitá náhrada nad rámec pojistného plnění, které bylo vyplaceno Českou pojišťovnou. Okresní soud správně poukázal na rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 25 Cdo 894/2018, ve kterém bylo stanoveno, že lze za základní částku náhrady považovat v případě nejbližších osob (manžel, rodiče, děti) dvacetinásobek průměrné mzdy, nicméně v této věci neprovedl prakticky žádné dokazování potřebné k tomu, aby mohl v této věci rozhodnout. Dle obžalovaného je nutné k rozhodnutí v této části rozsudku ohledně výše náhrady pozůstalým provést potřebné dokazování a to zvláště v případech, kdy soud přiznal odškodnění nad rámec základní částky uvedené výše. Soud musí řádně zjistit intenzitu vztahů mezi pozůstalými a teprve poté může rozhodnout, zdali výše odškodnění může přesahovat základní částku, nebo nikoli. Z tohoto důvodu je rozsudek zatížen podstatnou vadou.
6. Závěrem je navrhováno, aby byl krajským soudem rozsudek okresního soudu zrušen a to ve výroku o uloženém trestu zákazu činnosti a dále zrušen výrok o povinnosti obžalovaného nahradit pozůstalým nemajetkovou újmu, ohledně trestu zákazu činnosti rozhodnout o jeho výši a ohledně nemajetkové újmy rozhodnout tak, aby poškození byli odkázáni se svými nároky na řízení ve věcech občanskoprávních.
7. Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, *nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přiblíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.*

Podle § 254 odst. 2 tr. řádu, *mají-li však vytykávané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.* Podle § 254 odst. 3 tr. řádu, *jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytykávané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.*

8. Ve smyslu citovaných zákonných ustanovení přezkoumal odvolací soud k odvolání obžalovaného prvostupňový rozsudek v celém rozsahu, přezkoumal rovněž řízení, které rozsudku předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.
9. Řízení předcházející napadenému rozsudku netrpělo žádnými vadami, které by vedly k tomu, že napadený rozsudek by nemohl obstát a musel by být bez dalšího zrušen. Okresní soud konal při zachování všech zákonných lhůt řádně hlavní líčení, v němž obžalovanému za přítomnosti obhájce poskytl dostatečný prostor vyjádřit se ke všem skutečnostem kladeným mu za vinu, k důkazům o nich a i v ostatních směrech plně šetřil jeho práva, jakožto obviněného. V hlavním líčení soud prvního stupně také procesně řádným způsobem provedl veškeré důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, to v rozsahu nutném pro jeho rozhodnutí dle § 2 odst. 5 tr. řádu a provedené důkazy také patřičným způsobem vyhodnotil a vyhověl tak požadavkům kladeným na něho ust. § 2 odst. 6 tr. řádu. Zjištěný skutkový stav rovněž náležitě právně vyhodnotil. Proti zjištěnému skutkovému stavu a výroku o vině výhrady nevznáší ani odvolatel.
10. Krajský soud nedoplňoval dokazování, když v dané věci byl ze strany zmocněnce navrhován výslech svědka Martina Čermáka, manžela zemřelé s tím, že krajský soud má za to, že okresní soud provedl dostatek důkazů, aby mohl správně rozhodnout mimo jiné o výroku o náhradě škody, týkající se nemajetkové újmy. Krajský soud pak pouze aktualizoval a přednesl aktuální listiny a to opis rejstříku trestů, který je do současné doby bez záznamu a dále pak evidenční kartu řidiče. Z této vyplynulo, že do současné doby má obžalovaný 6 záznamů, poslední je z 28. 4. 2017, v současné době aktuální stav bodového hodnocení u obžalovaného je 0. Jedná se tedy o stav, který měl k dispozici i okresní soud.
11. Jak již shora uvedeno, okresní soud správně zjistil skutkový stav a správně ho právně vyhodnotil, to odpovídá i samotnému doznání obžalovaného, který nikterak tuto dopravní nehodu nezpochybňuje. Rovněž ze strany obžalovaného nebyl napadán výrok o uloženém trestu a to podmíněném trestu odnětí svobody, kdy mu byl uložen trest odnětí svobody v trvání 36 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 5 let. V tomto směru nelze činit okresnímu soudu jakékoliv výtky, že přistoupil k uložení již citelnějšího trestu podmíněného odsouzení. Zároveň pak nebylo shledáno ze strany krajského soudu pochybení, pokud obžalovanému uložil trest zákazu činnosti a to ve výměře 5 let. V tomto směru je nutné upozornit na to, že obžalovaný se dopustil svým jednáním přečinu usmrcení z nedbalosti podle § 143 odst. 1, 2 tr. zákoníku a byl ohrožen trestní sazbou v rozpětí 1 – 6 let. Při tomto jednání, jak je podrobně popsáno v rozhodnutí nalézacího soudu, zemřela poškozená Lenka Čermáková, která řídila automobil, ve kterém s ní cestoval i syn, spolujezdec Tomáš Čermák, nar. 1999. Krajský soud poukazuje na tu skutečnost, že i tento spolucestující utrpěl poměrně rozsáhlá zranění, jejichž léčení dle znaleckého posudku si vyžádají zhruba 2 – 3 týdny. Podstatná skutečnost je i ta, že to byl obžalovaný, který byl řidič z povolání s najetými kilometry, jak sám uvádí cca 2mil do současné doby, který nepřizpůsobil jízdou stavu a povrchu vozovky, svým schopnostem a vlastnostem vozidla. Je zcela objektivně zjišťováno, že povrch vozovky byl mokrá a znalec jednoznačně uvedl, že v daném místě byla optimální rychlost pro bezpečné projetí zatáčky v rozpětí 70 – 80 km/hod. Obžalovaný při nejpříznivějších okolnostech, které byly znalcem zjištěny, projížděl tuto zatáčku, tedy místo dopravní nehody, rychlostí nejméně 94 km/hod. Na základě toho pak došlo k tomu, že vozidlo bylo uvedeno do smyku a následně přejel do protisměru, kde se srazil s protijedoucím vozidlem, které řídila zemřelá poškozená Lenka Čermáková. Krajský soud uzavírá, že trest zákazu

činnosti ve výměře 5 let je trestem odpovídajícím a neshledal důvody k tomu, aby s ohledem na shora uvedené skutečnosti přistoupil ke zmírnění uloženého trestu zákazu činnosti.

12. Ohledně výroku o náhradě škody pak krajský soud dospěl k závěru, že ani v tomto směru nedošlo ze strany okresního soudu k pochybení. Ohledně navrhaného důkazu a to opětovného výslechu Martina Čermáka, manžela zemřelé Lenky Čermákové, dospěl krajský soud k závěru, že tento důkaz je nadbytečný. Okresní soud se velmi pečlivě a řádně vypořádal ve svém rozhodnutí i s otázkou náhrady, zejména pak nemajetkové újmy. Ze strany okresního soudu došlo k modifikaci požadované náhrady škody, kdy bylo prokázáno a zjištěno, že pojišťovna v průběhu řízení částečně tuto náhradu škody proplatila.
13. Okresní soud správně vycházel při rozhodování o nároku poškozených z § 2959 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku. Rovněž pak nebyla žádná pochybnost v tom smyslu, že podle § 22 odst. 1 občanského zákoníku jsou osoby, které uplatňovaly nárok na náhradu škody ve formě nemajetkové újmy, osobami blízkými. Krajský soud se neztotožňuje s názorem odvolatele v tom smyslu, že dané nároky nebyly řádně prokázány a že by muselo být znovu v této části prováděno další obsáhlé dokazování. V první řadě byl tento nárok poškozených ze strany zmocněnce doložen oddacím listem a dále pak rodnými listy všech pozůstalých po zemřelé Lence Čermákové. Bylo tedy jednoznačně prokázáno, že manželem zemřelé je Martin Čermák, dále nezl. Klára Čermáková a Tomáš Čermák jsou dětmi zemřelé, rodiči zesnulé jsou Jiří Ponocný a Marcela Ponocná a Olga Marešová je sestrou zesnulé. Jednoznačně jsou pak osobami, které mají nárok na odškodnění duševních útrap způsobených smrtí osoby jim blízké.
14. Soud měl dále k dispozici prohlášení pozůstalých, ve kterém je jednoznačně uvedeno, v jakém vztahu se tyto osoby blízké nacházely a zejména pak ohledně sestry zemřelé, Olgy Marešové. Tyto vztahy v rámci rodiny byly pak potvrzeny svědeckými výpověďmi svědka Tomáše Čermáka, syna zemřelé, rovněž pak tyto vztahy popsala i matka zemřelé Marcela Ponocná a v tomto směru se rovněž vyjádřil pozůstalý manžel a obě děti zesnulé. Tyto vztahy byly dále dokresleny rovněž fotografiemi, které jsou doloženy a obsaženy ve spise a rovněž pak zprávami, ať už ve formě MMS či SMS zpráv. Je jednoznačně prokázáno, že vztahy v rodině byly velmi blízké a nadstandardní, kdy rodina se vzájemně navštěvovala a ztráta zemřelé Lenky Čermákové byla, je a bude do budoucna ztrátou nenahraditelnou. Tato ztráta citelně zasáhla do budoucího života všech řádně připojených poškozených. V tomto směru soud nepřistoupil k dalšímu opakujícímu se výslechu manžela zemřelé, který byl přítomen při veřejném zasedání u krajského soudu, neboť by nedošlo ke zjištění takových skutečností, které by osvědčovaly, případně bránily v tom, aby tento nárok mohl být poškozeným přiznán. Už i s ohledem na to, že by se jednalo o opakovaný výsledek v souvislosti s tím, že svědek utrpěl nenahraditelnou ztrátu své manželky a jak bylo i patrné v jednací síni, tak tato ztráta je bolestnou a velmi citelnou v jeho současném a s největší pravděpodobností i budoucím životě.
15. Vzhledem k tomu, že nebyly zjištěny žádné konkrétní skutečnosti, které by osvědčily, že vztahy mezi usmrcenou a poškozenými byly jakýmkoliv způsobem narušeny a jednalo se o velmi blízké příbuzenské vztahy a došlo k velmi výraznému narušení integrity vnitřní rodinné sféry rodiny poškozené, tak krajský soud dal i v tomto směru za pravdu okresnímu soudu. I s ohledem na to, že požadované částky nebyly částkami, které by několikanásobně převyšovaly „základní částku náhrady – dvacetinásobek průměrné mzdy), a okresní soud řádně zdůvodnil z jakého důvodu a proč dospěl k takovému závěru a tyto částky řádně přiznal, nedošlo ze strany krajského soudu k jakémukoliv úpravě v tomto směru. Okresní soud pak správně rozhodl a uložil obžalovanému povinnost, aby na náhradě nemajetkové újmy zaplatil poškozeným a to Jirímu Ponocnému, nar. 1944 částku ve výši 150 000 Kč, Olze Marešové, nar. 1967 částku Kč 300 000 Kč, Marcela Ponocné, nar. 1944 částku Kč 150 000 Kč, Martinu Čermákově, nar. 1971 částku ve výši 250 000 Kč, nezl. Kláře Čermákové, nar. 2001 částku 250 000 Kč a Tomáši Čermákově, nar. 1999 částku ve výši 200 000 Kč.

16. Správným byl i nakonec shledán i výrok o povinnosti obžalovaného zaplatit na náhradě škody poškozené Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR částku ve výši 230 388 Kč, neboť tato se řádně a včas připojila se svým nárokem a okresní soud pak správně tuto částku poškozené pojišťovně přiznal a to i přesto, že odvolání do tohoto výroku, vůči tomuto poškozenému subjektu nesměřovalo.
17. Na základě shora uvedeného proto bylo rozhodnuto tak, jak ve výroku tohoto usnesení uvedeno a odvolání obžalovaného bylo podle § 256 tr. řádu jako nedůvodné zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do 2 měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud v Brně (§ 265c tr. ř., § 265e odst. 1 tr. ř.).

Dovolání mohou podat

- a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i neprospěch obviněného,
- b) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. ř.).

Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno (§ 265d odst. 2 tr. ř.).

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. ř.) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až 1) nebo § 265b odst. 2 tr. ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání (§ 265f odst. 1, 2 tr. ř.).

Dovolání podané v elektronické podobě musí být opatřeno uznávaným elektronickým podpisem (§ 6 odst. 1 zák. č. 297/2016 Sb.). Bez této náležitosti nejsou s elektronickým podáním spojeny žádné účinky řádného podání.

České Budějovice dne 23. 7. 2019

JUDr. Jiří Št'astný, v. r.
předseda senátu